

Matti Nojonen

KIINAN PITKÄ VARJO

– *Suurvallan kätketyt ongelmat voivat synkentää maailmantalouden*

YHTEENVETO

Kiinan historiallisen talouskasvun tuottanut hallinto- ja talousrakenne on kääntymässä itseään vastaan. Maan nykyjohto hakee vauhtia talouspoliittisiin uudistuksiin kahdella uudella toimielimellä, jotka perustettiin marraskuun puoluekokouksessa.

Peking yrittää saada aluehallinnon ja sen korporatiivisen rakenteen taipumaan rakenteellisiin uudistuksiin. Aluehallinnon toimijat tavoittelevat yhä talouskasvua lyhytnäköisesti, ja *tiao-kuai*-periaate vielä hankaloittaa horisontaalista yhteistyötä.

Keskushallinto on istuttanut aluetasojen hallintojärjestelmään sisäisen kilpailun, mikä on johtanut yli-investointeihin, ylikapasiteettiin ja hallinnon velkataakan paisumiseen. Resurssihukka näkyy paikallisesti muhivina kiinteistökuplina ja aavekaupunkeina, joiden määrästä ei ole tarkkaa arviota.

Talouskasvun investointivetoisuus on viime vuodet paisuttanut varjopankkeja, jotka toimivat tarkasti säännellyn pankkijärjestelmän ulkopuolella. Yksin tänä vuonna maksettavaksi laukeaa varjopankkien velkapapereita arviolta 500–690 miljardin euron edestä.

Varjopankkijärjestelmän riskejä on vaikea arvioida, mutta markkinoilla luottamus yritysten ja aluehallinnon kykyyn selviytyä veloistaan on heikentynyt. Epäselvää lisäksi on, mikä on Pekingin linja pankkien, yritysten ja sijoittajien pelastamisessa.

Keskushallinto todennäköisesti valitsee huolella pelastettavat kohteet ja antaa joidenkin kohteiden romahtaa varoituksena markkinoille. Pekingillä on kaikki edellytykset selvittää haasteista, mutta se edellyttää sitä, että se saa aluetasot noudattamaan politiikkaansa.

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun professori Matti Nojonen on Suomen johtavia kiinalaisen politiikan, liiketaloustieteen ja -kulttuurin sekä strategisen ajattelun tutkijoita.

Päätelmät

1. Kommunistinen puolue yrittää saada Kiinan rakenteellisia ja järjestelmän sisäisiä ongelmia ratkaistua kahdella uudella toimielimellä, Kansallisen turvallisuuden komissiolla ja Kokonaisvaltaisten uudistusten keskeisellä johtoryhmällä.
2. Puolue perusti uudet toimielimet saadakseen aluehallinnon noudattamaan Pekingin talouspoliittisia päämääriä. Tavanomaisilla talous- ja rahapoliittisilla keinoilla Pekingin on vaikeaa saada aluetasot ja niiden aiheuttama talouden rakennevinouma korjattua.
3. Kiinan hallintojärjestelmässä jokainen hallintotaso keskittyy kasvattamaan bruttokansantuotetta sekä luomaan omat tulonsa. Koska hallinnon tiaokuai-järjestelmä ei tue horisontaalista yhteistyötä, järjestelmä ruokkii sisäistä kilpailua.
4. Paikallistasoilla aloitetaan päällekkäisiä ja kilpailullisia hankkeita naapurialueiden tai muiden läheisten sektoreiden kanssa. Koko kansantalouden tasolla syntyy helposti ylikapasiteettia ja suoranaista resurssihukkaa, mikä näkyy paikoin kiinteistöalan kuumentumisena ja aavekaupunkeina.
5. Talouden investointivetoisuus on kasvattanut edelleen aluehallinnon velkaantuneisuutta, vaikka paikallishallitusten luotonottoa on rajoitettu. Yhdeksän maakuntapäätkaupungin julkinen velka on suhteessa bruttokansantuotteeseen yli sata prosenttia.
6. Paikallishallitusten luottotarpeisiin vastaavat varjopankit, jotka enenevässä määrin rahoittavat myös kaivosalaa ja kiinteistökehittäjiä. Tällä hetkellä varjopankkien tarjoamien velkainstrumenttien määrä kokonaisvelasta on 30 prosenttia.
7. Markkinoilla on kasvava huoli paikallishallinnon ja yritysten kyvystä hoitaa velkojen takaisinmaksu. Yksin tänä vuonna tulee maksettavaksi varjopankkien velkapapereita arviolta 500–690 miljardin euron edestä.
8. On epäselvää, miten Peking toimii, jos varjopankkitoiminnan riskit laukeavat suuressa mitassa. Todennäköisesti se valitsee pelastettavat kohteet huolella ja antaa joidenkin romahtaa varoituksen äänenä markkinoille.
9. Ratkaisevaa on, millä tavalla ja miten avoimesti Peking käyttää kahta uutta toimielintä. Puoluejohdon on harkittava tarkkaan toimielinten työkalut, jottei se vahingoita liikaa aluetasojen taloudellista dynamiikkaa.
10. Peking voisi budjetti- ja verotusjärjestelmän uudistuksella muuttaa olennaisesti hallintokoneiston toimintaa. Jos aluetasot saisivat käyttöönsä enemmän keräämiään verotuloja, ne voisivat keskittyä toteuttamaan kestävämpää talouspolitiikkaa.

Kiinalaisen kuukalenterin perinteiden mukaan juuri alkanut hevosen vuosi on aikaa, jolloin ihmiset voivat varmoin askelin edetä haaveitaan ja päämääriään kohti. Kiinan presidentin Xi Jinpingin haaveena on kääntää Kiina kohti markkinavetoisempaa taloutta.

Xi'n suitsittavana on velkavetoinen anabolisilla steroideilla ravaava kansantalous, joka on vaarassa sortua lähes hallitsemattomaan laukkaan. Taloudelliset ja rakenteelliset haasteet ovat maan yli kolmen vuosikymmenen mittaisen uudistushistorian vakavimmat.

Siksi odotukset olivat korkealla, kun kommunistisen puolueen keskuskomitea piti marraskuussa niin sanotun kolmannen pleenumin. Kokouksesta odotettiin rakenteellisia ja järjestelmän sisäisiä avauksia talouspoliittisten ongelmien hoitamiseen.

Presidentti Xi'n johdolla kokous julkisti ”Keskeisten kysymysten kokonaisvaltaisten uudistusten syventämisen” suunnitelman. Vastaanotto oli riskitriitainen: osa piti suunnitelmaa markkinoiden riemuvoittona, toiset vesittyneenä kompromissina ja kolmannet täydellisenä pettymyksenä – ja kaikille mieliteille löytyy perustelut.

Etenkin kansainvälinen talousmedia ja konsultit tulkitsivat julkilausuman markkinoiden voittokuluksi. Xi julisti, että Kiinan suuntana on sosialistinen markkinatalous, jossa on tasavertaiset edellytykset kilpailulle ja jossa noudatetaan sopimuksia ja lakeja.

Kiinan talouspoliittiset ongelmat

- Talouskasvu on täysin investointien varassa, ja investointiaste noussut ennätysmäiselle noin 48 prosentin tasolle.
- Ylikapasiteetti rasittaa jo lukuisia toimialoja, esimerkiksi metallien ja betonin tuotantoa sekä asuntojen ja kiinteistöjen tuotantoa.
- Talouden velkavetoisuus on paisuttanut julkisen velan 2 300 miljardiin euroon. Vielä kokonaisvelkaa on kuitenkin vain 53 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.
- Sääntelyn ulkopuolella olevien varjopankkien osuus kokonaisvelasta on noussut jo noin 30 prosenttiin.
- Talouden tuottavuustaso on alhainen. Kiinan tuottavuus on vain noin viidesosa Yhdysvaltain tuottavuudesta.
- Kotimainen kysyntä pysynyt vaimeana, noin 35 prosentissa bruttokansantuotteesta.
- Valtionyrietykset ja julkinen sektori ovat yhä keskeisiä toimijoita lukuisilla sektoreilla, kuten rahoituksessa, energia-alalla ja maankäytössä.
- Arviolta 800 miljardin euron harmaaseen talouteen ei ole pystytty puuttamaan.
- Edistysaskeleet korruption suitsimisessa ja ympäristöongelmien hoidossa antavat yhä odottaa itseään.

Julistuksen mukaan siirtymä kohti markkinataloutta tarkoittaa sitä, että Kiina purkaa pikkuhiljaa valtion monopolisoimia sektoreita sekä luo ja laajentaa vapaan markkinatalouden edellytyksiä. Toimien ulkopuolelle jäävät niin sanotut strategiset sektorit.

Toteutuessaan suunnitelma on tervetullut, mutta yritysten ei kannata odottaa rysäyksellä tapahtuvia uudistuksia. Julkilausuman useassa kohdassa todetaan, että avaukset etenevät kiinalaisella tavalla – asteittain ja kokeillen.

Poliittisissa tavoitteissa epäonnistuttu

Yhtä lailla puoluekokouksen julistus voidaan tulkita vesittyneeksi kompromissiksi. Julistuksen alussa todetaan, että julkinen omistus muodostaa tulevaisuudessakin Kiinan talouden ytimen. Viesti on ilmeinen: markkinavetoinen kommunistinen puolue ei halua luopua Kiinan talouden ytimen kontrollista.

Puolueen kontrollin jatkuminen ei välttämättä ole lyhyellä aikajänteellä huono uutinen Kiinassa toimiville suomalaisyrityksille. Ajan mittaan siitä voi tulla ongelma, jos puolue ei pysty ratkaisemaan poliittiseen järjestelmään ja hallintomalliin liittyviä ongelmia.

Vaikka yksipuoluejärjestelmä on tuottanut loisteliaamman talouskasvun kuin demokraattiset järjestelmät, sillä on heikkoutensa. Valta korruptoi ja absoluuttinen valta korruptoi absoluuttisesti. Tämä näkyy erityisesti Kiinan aluetasoilla.

Puoluekokouksen julistuksen tarkempi lukeminen aiheuttaa pettymyksen ja herättää kysymyksiä Kiinan keskushallituksen kyvystä hallita kansantaloutta. Suurin osa julistuksessa listatuista tavoitteista on hiukan eri sanoin ilmaistua toisintoa aiemmista viisivuotissuunnitelmista ja muista strategialinjauksista.

Peking ei pystynyt katkaisemaan aluehallinnon velkakierrettä ja samalla kiinteiden investointien määrä on noussut huolestuttavan korkealle. Talous kärsii ylikapasiteetista, tuottavuusvajeesta ja alhaisesta kotimaisesta kysynnästä. Ympäristöongelmien ja korruption kitkemisessä ei ole edistytty. Niin ikään tavoittelustalla ovat yhä luovan sektorin ja palvelutalouden kasvattaminen, verotusjärjestelmän tehostaminen, lakia noudattavan yhteiskunnan perustaminen ja tasarvoisen kehityksen edellytysten luominen.

Se tosiseikka, että Kiinan kansantalous on jatkanut kasvuaan samalla, kun näitä tasapainoisen talou-

Tasapainoisen talouden peruselementtejä ei ole saavutettu

den peruselementtejä ei ole saavutettu tai niissä on paikoin jopa taannuttu radikaalilla tavalla, on äärimmäisen hälyttävää.

Mitä ilmeisimmin puoluekokouksessa käsiteltiin ristiriitaa nopean talouskasvun ja poliittisten tavoitteiden epäonnistumisen välillä. Kun otamme julistetut tavoitteet mittatikuiksi ja arvioimme Kiinan saavutuksia, on enemmän kuin ilmeistä, että jo edellinen johtokaksikko epäonnistui kymmenen hallintovuotensa aikana.

Lisävoimaa uusista toimielimistä

Kansainvälisessä keskustelussa on jäänyt olemattomalle huomiolle puoluekokouksen ehkä merkittävin päätös. Presidentin alaisuuteen perustettiin kaksi uutta toimieliintä: Kansallisen turvallisuuden komissio ja

Presidentin käsiin on keskittymässä enemmän valtaa

talouden tasapainottamiseen ja turvallisuuskomissio takaa kansallista turvallisuutta. Puoluekokous tiedotti uusista toimielimistä hyvin lyhyesti.

Historiallisesti päätös muistuttaa Qing-dynastian Yongzheng-keisarin (1678–1735) ratkaisua perustaa ”Sotilassalaisuuden ministeriö”. Tuo superministeriö varmisti rappeutuvassa ja byrokraatiseutuneessa keisarikunnassa keisarin käskyjen toteutumisen hallinnon kaikilla tasoilla.

Uudet toimielimet toimivat suoraan presidentti Xi’n alaisuudessa ja johdolla. Tämä tarkoittaa sitä, että presidentti Xi’n käsiin on keskittymässä enemmän valtaa kuin hänen yhdellekään Kiinan 30-vuotisen uudistuskauden aikaiselle edeltäjälleen.

Xi astuu selkeästi pääministeri Li Keqianingin tonille, sillä perinteisesti talousasiat ovat kuuluneet pääministerin tehtäviin. Toisaalta Li nimitettiin kummankin toimielimien kakkosmieheksi, joten hänen salkkuunsa lisättiin turvallisuusasiat, jotka ovat yleensä olleet presidentin tehtäviä.

Puolue perusti uudet toimielimet saadakseen hallintokoneiston noudattamaan Pekingin talouspoliittisia päämääriä. Niiden päämääränä on mitä ilmeisimmin varmistaa, että aluetasojen hallinto ja byrokraattiset kuppikunnat eivät enää keskity tavoittelemaan omia etujaan.

Länsimaissa vallitsee usein suorastaan harhainen käsitys siitä, että kaikkivaltainen kommunistinen puolue tuottaisi yhden yhdenmukaisen kiinalaisen ta-

lous- ja käyttäytymismallin. Kun presidentti Xi käskyy hyppäämään, oletamme, että kaikki hyppäävät. Todellisuudessa aluetasolla tehdään marionettimainen hyppy, mutta paikallistoimija usein itse päättää mihin suuntaan pomppaa.

Kiinan keskushallinnon alaisuudessa on 34 maakuntaa, maakuntatason kaupunkia tai muuta autonomista aluetta. Niiden alapuolella on noin seitsemänsataa kaupunkia, yli kaksituhatta piirikuntaa, noin sata-tuhatta kauppala ja yli miljoona kylää.

Alueellisilla hallintotasoilla toistuu keskushallinnon rakenne: maakunnissa, kaupungeissa ja piirikunnissa on omat hallitukset, ministeriöt ja muut organisaatiot. Hallitusten työtä kaikilla tasoilla ohjaa todellisuudessa kommunistinen puolue ja sen aluetason organisaatiot. Aluetasojen virkamiehet saavat lähes poikkeuksetta puolueen tuen päätöksilleen, jos toimenpiteet liittyvät talouskasvun toteutumiseen.

Hallintomalli ei siis nojaa parlamentarismiin eli kansankongressien valtaan. Alueelliset hallitukset ovat yhtä aikaa vastuussa sekä saman tason kansankongressille että ylempään tason hallitukselle.

Hierarkkisesti maakuntahallitukset ovat samalla tasolla kuin keskushallinnon ministeriöt. Keskushallinnon ministeriö ei siis voi käskyttää maakunnan hallitusta, eikä maakunnan ministeriötä vastaava elin kaupunginhallitusta. Näin päätöksiä edeltävät laajat neuvottelut, ja niitä ohjaa konsensuspyrkimys.

Hallintorakenne toteuttaa vain kasvutavoitetta

Lähtökohtaisesti keskushallituksen eri ministeriöt kontrolloivat oman toimialansa alemman tason elimiä vertikaalisia käskytyklinjoja pitkin. Aluetasojen elinten toimeenpanovaltaa on kuitenkin merkittävästi kasvatettu keskushallinnon hallinnollisen vallan kustannuksella.

Tämän vallan kaksijakoisuus tunnetaan *tiao-kuai*-järjestelmänä. Talousuudistukset ovat johtaneet siihen, että ministeriöiden vertikaalista (*tiao*), niin sanottua hallinnollista valtaa, on rajoitettu. Esimerkiksi keskushallituksen ympäristöministeriön valta vaikuttaa maakuntatason vastaavaan elimeen on supistunut.

Samalla alueiden sisäistä, horisontaalista (*kuai*) eli toiminnallista valtaa on lisätty. Aluetasojen hallinnollisten elinten suhde hierarkkisesti ylempänä olevaan paikallishallintoon on lähentynyt.

Aluetasojen toimeenpanovaltaa on kasvatettu keskushallinnon kustannuksella

Teoriassa kommunistinen puolue pyrki luomaan ideologisesti hallittavissa olevan keskitetyn järjestelmän, joka samalla joustaisi aluetasoilla paikallisten olosuhteiden ja tarpeiden mukaan. Järjestelmä on

Muut talouspoliittiset tavoitteet jäävät sanahelinäksi

menestystä mitataan kaikilla tasoilla. Palkitsemisperusteina ovat taloussaavutukset, puolueaktiivisuus ja vaikeammin mitattavissa oleva onnistuminen ideologisissa kampanjoissa.

Palkitsemisjärjestelmä on johtanut siihen, että kaikki toimijat niin puolueen kuin hallintojärjestelmän sisällä pyrkivät kaikin keinoin kasvattamaan bruttokansantuotetta – usein jopa vastoin Pekingin määräyksiä, lakeja ja käskyjä.

Kun nopeaan kasvuun pyritään yksisilmäisesti, Pekingin asettamat muut talouspoliittiset tavoitteet jäävät lähinnä mantramaiseksi sanahelinäksi aluetasolla. Tästä ehkä selkeimpänä esimerkkinä ovat Kiinan ympäristöongelmat.

Keskushallitus on jo kymmenkunta vuotta yrittänyt vaatia paikallisviranomaisia noudattamaan luultavasti maailman tiukinta ympäristölainsäädäntöä, mutta aluetasoilla säädöksistä ei ole piitattu. Talvella Kiinassa koettiin jatkuvasti ennätysmäisiä saastepilviä, jotka vaaransivat satojen miljoonien ihmisten terveyttä ja sulki jopa lentokenttiä Pekingissä, Shanghaissa, Harbinissa ja Xianissa. Pahimmillaan myrkkypilvet olivat kooltaan puolet Suomen pinta-alasta.

Toinen hallintomalliin kytkeytyvä ongelma on olematon tekijänoikeussuoja. Jokaisella ministeriöllä ja ministeriöitä vastaavilla toimielimillä kaikilla eri aluetasoilla on oma tekijänoikeuksista huolehtiva osastonsa, mutta talouskasvun tavoittelu ajaa tekijänoikeuksien suojaamisen ohi.

Budjettikäänte synnytti alueelliset korporaatiot

Aluetasojen valta-asema on luonut paikallistasoille voimakkaita talousvallan keskittymiä, johon kuuluvat paikallisviranomaiset, valtionyritykset ja pankit. Aluetasojen eliitin korporaatiot muistuttavat yrityskorporaatioita, joissa kaikki toimijat toimivat koordinoidusti yhtä päämäärää toteuttaen ilman suurempaa ulkopuolista kontrollia.

myös osoittanut toimivuu-
tensa, kun yhteisenä tavoitteena on ollut talouskasvu.

Kansantuotteen kasvulu-
luku on myös keskeisin
mittari, jolla politrukkien

Korporaatiot saivat alkusysäyksensä vuonna 1994, kun Peking pyrki tarkempaan makrotalouden ohjaamiseen tekemällä budjetti- ja verouudistuksen. Maakunnissa uudistus tarkoitti yksinkertaistettuna sitä, että ne joutuivat kanavoimaan verotulonsa Pekingiin samalla, kun niiden harteilla säilytettiin menopuoli (kuvio 1).

Kun maakunnat valittivat revenneestä budjettivaajeesta, Peking antoi mahtikäskyn ”luokaa itse tulonne”. Sama toistui myös alemmilla tasoilla, jotka myös lähtivät toteuttamaan ”luokaa itse tulonne” -toimintaa.

Budjettikäänte johti siihen, että kaikkien aluetason toimijoiden velvollisuudeksi tuli täyttää oman organisaationsa budjettivajetta. Alueellisten organisaatioiden taloudellinen uskollisuus alkoi suuntautua yhä voimakkaammin paikalliselle tasolle (kuvio 2).

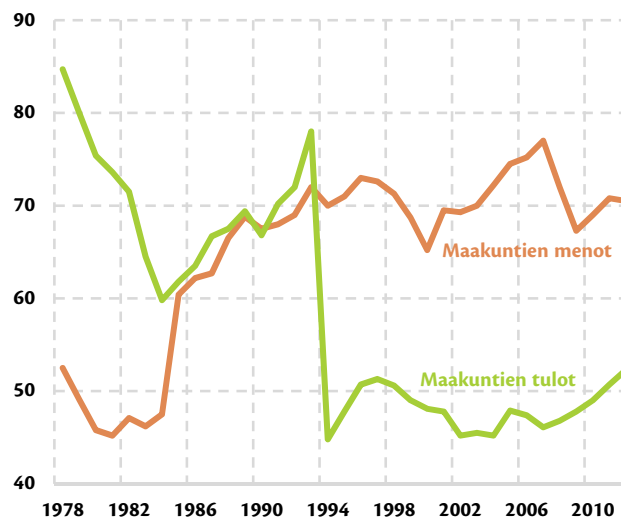
Maakunnat ryhtyivät täyttämään kirstujaan laatimalla monimutkaisia lupamaksuviidakoita. Ne alkoivat takoa rahaa perustamalla markkinoille satojatusansia yrityksiä. Ne paitsi pyörivät eri alojen liiketoimintaa, myös myivät hallinnon hallitsemia resursseja avautuville markkinoille.

Vuonna 2012 maakuntatasot saivat käyttöönsä keräämistään budjettituloista 48 prosenttia. Samalla niiden menot olivat 80 prosenttia kaikista julkisista menoista.

Budjettikäänte jälkeen keskushallinnon ministeriöt menettivät lähes täydellisesti taloudellisen kontrollin kuai-käskytylinjojen alemman tason organisaatioihin. Tämä sama ilmiö kertautuu maakunta-, kaupunki- ja piirikuntatasojen välillä.

Keskushallinnon ministeriöt menettivät lähes täydellisesti taloudellisen kontrollin alempaan tasoon

Kuvio 1 Maakuntien tulot ja menot 1978–2012 (%)

Lähteet: Kiinan valtiovarainministeriö ja IMF

Paikallistason korporaatioita pidetään myös Kiinan pahimpiin kuuluvana korruptioepesäkkeenä. On ilmeistä, että merkittävä osuus Kiinan arviolta noin 800 miljardin euron harmaasta taloudesta pyörii korporaation sisäisissä transaktioissa.

Korporaatiot ovat rakenteeltaan suljettuja, joten niiden ulkopuolinen kontrolli on lähes mahdotonta. Ne kietovat valtarakenteeseensa myös paikallisen oikeuslaitoksen ja median.

Korporaatioiden rahasampo käy maankäyttöoikeuksilla

Kun alueet ja osastot tavoittelevat ensisijaisesti välittömiä etuja, ne eivät kehitä pidemmän aikajänteen ja hitaamman kasvun hankkeita, joilla kyettäisiin luomaan talouspoliittisesti kestävämpää kehitystä.

Yksi esimerkki tällaisesta vinoumasta on alueiden vastuulla olevan sosiaaliturvajärjestelmän toteuttamisen viivästyminen. Kiina on onnistuneesti luonut koko maan kattavan sosiaaliturvajärjestelmän, mutta sen toteutus ja varsinainen toiminnan käynnistäminen on aluetasojen vastuulla.

Jos aluetasot sijoittaisivat resursseja sosiaaliturvan kehittämiseen, kotitaloudet alkaisivat pahan päivän varalle säästämisen sijaan kuluttaa. Aluehallinnon näkökulmasta tämä tie on hidas, eikä tarjoa välitöntä nopeaa talouskasvua.

Ratkaisevassa roolissa aluetason taloudellisessa päätöksenteossa on niiden ansaintamalli, joka perustuu

maankäytön vuokrasopimusten myyntiin (kuvio 3). Paikallishallitukset myyvät maankäyttöoikeuksia rakennusyrityksille ja kiinteistökehittäjille, jotka myyvät urakoimansa kiinteistöt eteenpäin markkinoille.

Ansaintamalli on yleistynyt nopeasti eri puolilla maata, sillä Kiinassa valtio omistaa kaiken maan ja paikallistasot hallinnoivat maankäyttöä mielivaltaisesti. Maankäyttöön liittyvät kiistat ovat yksi merkittävimmistä kasvavien mielenilmaisujen syistä Kiinassa.

Paikallishallitukset hankkivat ansaintamallinsa avulla myös lainoitusta pankeilta ja varjopankeilta, vaikka Kiinan lainsäädäntö kieltää niitä ottamasta lainaa tai laskemasta liikkeelle velkakirjoja.

Käytännössä paikallishallitukset ovat perustaneet niin sanottuja rahoitusaloja, jotka pääomitaan maankäyttöoikeuksilla ja paikallisten valtionyritysten osuuksilla. Rahoitusalojen avulla paikallishallitukset rahoittavat julkisia ja yksityisiä infrastruktuurihankkeita, joita tarjouskilpailuvoittajat rakentavat.

Viime vuosikymmenen aikana korporaatioiden ansaintalogiikka on osoittautunut aluehallituksille todelliseksi rahasammoksi, joka pitää yllä talouskasvua ja luo hyvinvointia. Keskimäärin paikallishallitukset saavat noin 40 prosenttia tuloistaan maankäyttöoikeuksien myynnistä.

Kun vuonna 2008 Yhdysvalloista alkanut finanssikriisi iski Kiinan vientiteollisuuteen, keskushal-

Paikallishallitukset saavat noin 40 prosenttia tuloistaan maankäyttöoikeuksien myynnistä

Kuvio 2 Tiao-kuai -hallintojärjestelmän muutos

Päämäärä:

Hallintojärjestelmä, joka takaa keskusjohtoisen poliittisen kontrollin, mutta mahdollistaa aluetasojen soveltavan kehityspolitiikan.

Rakenne:

Tiao: Keskusjohton harjoittama vertikaalinen kontrolloiva valta.

Kuai: Aluetasojen harjoittama horisontaalinen hallinnoiva valta.

Periaatteet:

Samalle tasolle nimetyt organisaatiot eivät voi käskytää toisiaan tai tehdä suoraan yhteistyötä. Yhteistyö rakentuu aina hierarkiassa ylempään tason organisaation kautta.

Maakuntatason hallitus on samalla tasolla keskushallinnon ministeriöiden kanssa, kaupunginhallitus taas maakuntatason ministeriön kanssa.

”Luokaa itse tulonne”

-budjettikäänne (vuonna 1994)

Uudet päämäärät:

Keskushallituksen uusi päämäärä: talouskasvu palkitsemisjärjestelmän ydin. Kaikki aluetasot hyödynsivät alueellista liikkumavaraa ja keskittyivät luomaan talouskasvua.

Uusi rakenne:

Tiao: Keskusjohto menetti vertikaalista kontrolloivaa talousvaltaa suhteessa aluetasoihin.

Kuai: Aluetasojen toimijat hyödynsivät hallinnoivaa valtaa talouskasvun ja kirstujen täyttämiseen.

Periaatteet ja uudet käytännöt:

Valtion organisaatioiden ja julkisen sektorin sisäinen kilpailu monimutkaistaa yhteistyötä, aiheuttaa hukkaa, tehottomuutta ja ylikapasiteettia alueiden sisällä.

Palkitsemisjärjestelmä ja paine luoda itse tulot aiheuttavat lyhytjänteistä ja nopeaan talouskasvuun tähtävää toimintaa, joka vääristänyt kansantalouden rakenteen.

litus kiihdytti entisestään sammon pyörittämistä. Markkinoille työnnettiin entistä edullisempaa rahaa, jolla aloitettiin lukemattomia infrastruktuurihankkeita ja nopeutettiin kaupungistumista. Yli 10 000 paikallishallitusten omistamaa rahoitusalustaa kahmi kaksin käsin halpaa rahaa pankeista hankkeisiinsa.

Kilpa näkyy aavekaupunkeina ja kiinteistökuplana

Jokainen hallintotaso siis keskittyy luomaan omat tulonsa ja kasvattamaan bruttokansantuotetta. Koska tiao-kuai-periaate ei tue horisontaalista yhteistyötä, järjestelmään pesiytyy sisäinen kilpailu. Koko kansantalouden tasolla kilpailu johtaa helposti ylikapasiteettiin ja suoranaiseen resurssihukkaan.

Paikallistasoilla aloitetaan päällekkäisiä ja kilpailullisia hankkeita naapurialueiden tai muiden läheisten sektoreiden välillä. Aluehallinto painottaa myös hankkeiden työllistävää vaikutusta, jotta ihmiset eivät sosiaaliturvan puuttuessa tiipahtaisi tyhjän päälle ja lähtisi kadulle.

Kiinan talouskasvu rakentuu täysin investointien varaan. Investointiaste on noussut historiallisen korkealle 48 prosenttiin. Luku on noin 10 prosenttiyksikköä korkeampi, kuin se oli esimerkiksi Etelä-Koreassa huippuvuonna 1991.

Toiminnalla on ollut vakavat seuraukset. Yli-investoinnit näkyvät tällä haavaa selkeimmillään aavekaupunkeina sekä kymmeninä miljoonina tyhjinä kiinteistöinä, joiden lukumäärää kukaan ei pysty tarkkaan arvioimaan.

Aavekaunungeiksi on nimetty kokonaisia kaupunkeja, kuten Sisä-Mongolian Kangbashi, tai kaupunginosia, kuten Henanin pääkaupunkiin Zhengzhoun liepeelle rakennettu kaupunginosa. Kaupungit ovat täysin asumattomia, vaikka niihin on rakennettu täydellinen infrastruktuuri.

Kiinteistöihin tehtyjen investointien osuus suhteessa bruttokansantuotteeseen on noussut hälyttävän korkealle 19 prosentin tasolle. Se on vain pari prosenttiyksikköä alhaisempi kuin Espanjassa ja Kreikassa ennen kiinteistöcuplan romahdusta.

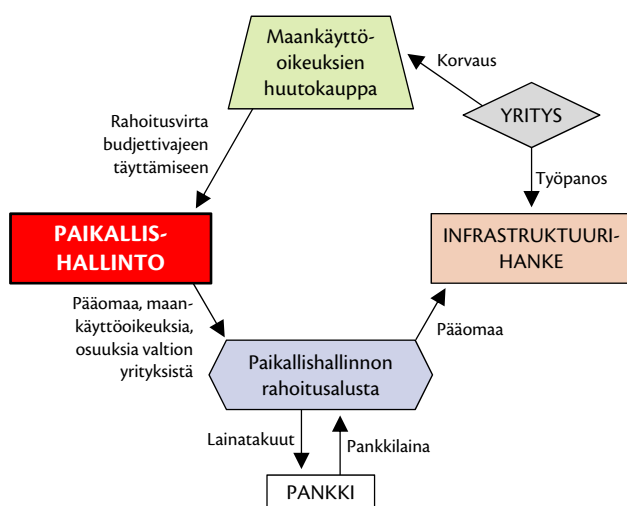
Kiinan keskushallitus on käynyt jo pitkään taistelua kiinteistöcuplaa vastaan. Se on onnistunut toistaiseksi jähdyttämään ylikuumentuneita markkinoita säätelemällä rakentamista sekä rajoittamalla kiinteistöjen omistamista ja jälleenmyyntiä.

On kuitenkin ilmeistä, että pelkillä sääntelytoimilla ei kyetä poistamaan niitä rakenteellisia ongelmia, jotka kiinteistöcuplan synnyttävät. Paikallishallinto on täysin riippuvainen maankäyttöoikeuksien ansaintamallista ja kiinteistöhankkeiden tarjoamasta kassavirrasta.

Myös kasvava keskiluokka haaveilee oman asunnon omistamisesta. Sijoittajatkin ohjautuvat kiinteistömarkkinoille, koska pörssi ei Kiinassa toimi eikä vaihtoehtoisia investointikohteita löydy.

Kasvu rakentuu täysin investointien varaan

Kuvio 3 Paikallistason korporaation ansaintalogiikka

Aluehallinto velkaantuu varjopankkien avulla

Korporaatioiden keskittyminen kiinteisiin investointeihin on vääristänyt kansantalouden rakennetta, mutta myös lisännyt hälyttävällä tavalla valtionvelkaa. Koko Kiinan julkisen velan määrä on noussut viime kolmen vuoden aikana peräti 67 prosenttia. Valtionvelka on saavuttanut 2 300 miljardin euron rajan.

Vaikka keskushallitus huolestui velkaantumisnopeudesta jo vuonna 2010 ja kiristi rahapolitiikkaansa, korporaatioiden velanotto ei ole hidastunut. Keskushallitus on yrittänyt kiristää myös paikallisten rahoitusalojen lainansaantia liian korkeiden kiinteiden investointien vuoksi.

Keskushallituksen tilintarkastusraportin mukaan valtaosa uudesta julkisesta velasta kasautuu paikallistasoille (kuvio 4). Korporaatiot ovat enenevässä määrin ryhtyneet rahoittamaan hankkeitaan varjopankeista hankitulla rahoituksella.

Varjopankkitoiminta on laajentunut maassa kansantaloudellisesti merkittäväksi. Varjopankkien osuus kokonaisluototuksesta on noin 30 prosentin tasolla,

Keskittyminen investointeihin on vääristänyt kansantalouden rakennetta

toiminta on kasvanut vauhdilla. Viime vuonna varjopankkien laatimien velkapapereiden määrä suhteutettuna kaikkiin myönnettyihin uusiin luottoihin oli reilut 50 prosenttia.

Ylipäätään varjopankkien toiminta keskellä Kiinan tiukasti säädeltyjä rahoitusmarkkinoita lisää rahoitusjärjestelmän riskejä. Varjopankit toimivat tarkasti säännellyn pankkijärjestelmän, pankkitakuujärjestelmän ja tasekirjojen ulkopuolella.

Sinällään varjopankeissa ei ole kyse rikollisesta toiminnasta. Varjopankit kehittävät rahoitusratkaisuja, joissa lainanantajina ja rahoittajina toimivat tavalliset pankit, investointiyrietykset ja muut rahoitusalan yritykset.

Kiinan talous tarvitsee varjopankkeja kuten muutkin modernit markkinataloudet. Samalla Kiinan keskuspankki on tietoinen siitä, että varjopankkien toimintaan liittyvät ongelmat olivat yksi keskeinen syy Yhdysvaltojen finanssikriisin syntymiselle. Kyse on siis kilpajuoksusta toimintaa säätelevän valtion ja voittoa tavoittelevien varjopankkien välillä.

mikä on kansainvälisesti vertailleen vielä varsin maltillinen.

Olennaista on, että varjopankki-

Varjopankkien riskit hämärän peitossa

Varjopankkitoiminta keskittyy aluehallinnon rahoitusalojen lisäksi yksityiseen sektoriin, koska sen on perinteisesti ollut vaikea saada lainoitusta lähinnä valtionyrityksiä lainoittavista pankeista. Kun keskushallitus on rajoittanut säädöksillään kaivosalan ja kiinteistökehittäjien lainansaantia, nekin tukeutuvat varjopankkeihin.

Varjopankkisektorin luotonhoitokulut ovat huomattavasti korkeammat kuin tavallisissa pankkilainoissa. Tämä toisaalta tarkoittaa sitä, että pankkien ja investointiyrietysten on helppo houkutelaa yksityisiä ihmisiä ja yrityksiä sijoittamaan varjopankkien luomiin korkeatuottoisiin luottoinstrumentteihin.

Varjopankkitoimintaan liittyvien luottoriskien ja mahdollisten luottotappioiden määrän arvioiminen on vaikeaa ulkopuolisille asiantuntijoille ja jopa Pekingin keskushallinnolle. Jo arviot siitä, kuinka paljon velkapapereita laukeaa hoidettavaksi yksin tämän vuoden aikana, vaihtelevat 500 ja 690 miljardin euron välillä.

Selvittääkseen velkatilannetta ennen marraskuun puoluekokousta Peking lähetti 54 000 tilinpitotarkistajaa ympäri Kiinaa. Tarkastajat kävivät läpi yli 62 000 aluetason viranomais- ja rahoitusaloja ja yli 3,4 miljoonaa velkainstrumenttia, joilla rahoitettiin yli 700 000 eri hanketta.

Tilinpitotarkastajien raportissa arvioidaan, että yhdeksän maakuntapääkautungin velka oli raportin mukaan ylittänyt 100 prosentin rajan. Aiempien raporttien perusteella tiedämme, että sisämaan maakunnat ovat olleet Kiinan velkakkisimpia maakuntia.

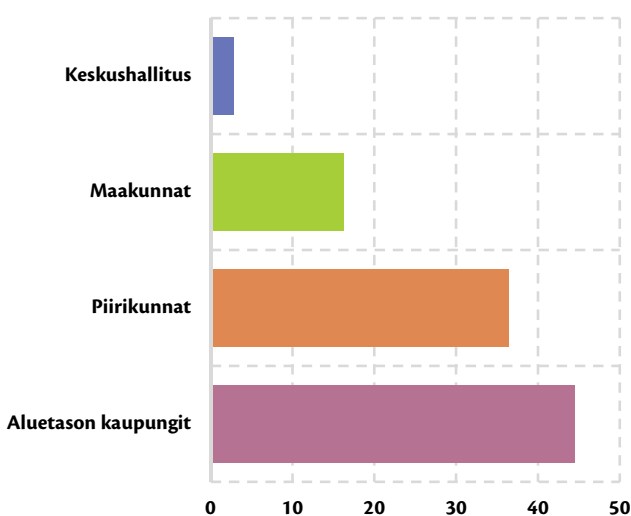
Varjopankkitoimintaan liittyviä huolia lisää se, että markkinoilla epäilyt yritysten ja paikallishallinnon kyvystä hoitaa lainojen takaisinmaksu ovat laajentuneet.

Velalla rahoitetut investoinnit ajoittuvat pääosin nopeamman kasvun kauteen. Nyt yritysten voittomarginaalit ovat tippuneet ja tilauskannat ovat vähentymässä.

Pelätään, että varjopankkisektorin riskit realisoituvat ja pahimmillaan tarttuvat nopeasti myös pankkisektoriin, kiinteistösektoriin ja siten koko reaali-talouteen. Tämän hallitsemattoman katalyyysin riski on todellinen.

Pelätään, että riskit realisoituvat ja tarttuvat koko talouteen

Kuvio 4 Vuonna 2012 otetun julkisen velan jakautuminen (%)

Lähde: Kiinan keskushallitus.

Pekingin riskipolitiikka vielä mysteeri

Kysymys kuuluukin, pelastaako valtio maksukyvyttömät yritykset ja paikallishallitusten omistuksessa olevat rahoituslaitokset, jos niitä uhkaa konkurssi. Vai kesittääkö Kiinan talous mahdollisen konkurssien aallon?

Kiinan velkapaperimarkkinoita on pitkään pidetty lähes riskittöminä. On oletettu, ettei valtio anna ainaakaan valtion omistuksessa tai lähipiirissä olevien yri-

tysten kaatua tai vaikutusvaltaisten sijoittajien menettää rahojaan.

Usko valtion pelastusoperaatioihin on heikentynyt, sillä viime vuonna uutisoitiin kolmesta tapauksesta, joissa varjopankit saivat pärjätä omillaan.

Shenzhenin pörssiin listattu Shaanxi International Trust, Shanghain pörssiin listattu AnXin Trust & Investment sekä Kiinan suurin varjopankki Citic Trust joutuivat korvaamaan sijoittajille pääoman ja

Varjopankkisektorin ennakkotapaus:

Jättipankinkin maine horjui, kun yrittäjä, kylä ja maakunta riitelivät hiilikaivoksesta

Kiinan varjopankkisektorin huomattavista riskeistä saatiin tammikuussa ensimmäinen ennakkotapaus. Trillerimäiseen tapahtumien vyyhteen kietoutuivat maksukyvyttömyyteen ajautunut Shanxi Zhenfu -energiayhtiö, sen laajentumista luottanut varjopankki China Credit Trust ja velkakirjat välittänyt jättipankki Industrial and Commercial Bank of China (ICBC).

Hiilikaivostoimintaa harjoittava Shanxi Zhenfu Energy Group pyrki laajentumaan voimakkaasti vuonna 2011. Perheyri-tyksen omistivat tuolloin Wang Pingyan ja hänen isänsä Wang Yusuo, joilla oli läheiset suhteet Shanxin maakunnan vi-
ranomaisiin.

Wangit halusivat ostaa maakunnassa toimivan Baojiamaon tuottoisan hiilikaivoksen, jossa oli arvioiden mukaan jopa 80 miljoonaa tonnia hyödyntämätöntä korkealaatuista hiiltä. Wangit saivat hankkeelleen siunauksen maakunnan energia-
ministeriöstä.

Rahoitusyhtiö China Credit Trust rahoitti investoinnin tuotteistamalla velkakirjoja noin 400 miljoonalla euron edestä. Baojiamaon miljardien arvoiset hiilivarannot löivät hankkeeseen riskittömyyden leiman, joten China Credit Trustin oli help-
po saada Kiinan suurimpiin pankkeihin kuuluva ICBC välittämään velkakirjat varakkaille yksityissijoittajille.

ICBC lupasi velkakirjojen ostajille 10 prosentin vuotuisen tuoton. Noin 700 yksityissijoittajaa osti velkakirjoja.

Koko prosessi kärsi kuitenkin läpinäkyvyyden puutteesta, eivätkä osapuolet olleet selvillä Baojiamao-kaivoksen omis-
tajuuteen liittyvistä epäselvyyksistä. Alun perin kaivos kuului paikalliselle kyläosuuskunnalle, mutta vuonna 2009 maa-
kuntahallitus oli siirtänyt kaivoksen oikeudet maakunnan energiainisteriön omistamalle Sanxing Coal Coke -yritykselle.

Omistusriidat johtivat aikoinaan kyläläisten ja Sanxingin kaivostyöläisten välillä yhteenottoihin, joissa useita ihmisiä kuoli
ja loukkaantui. Kiista vietiin myös paikalliseen oikeuteen, joka totesi kyläosuuskunnan kaivoksen lailliseksi omistajaksi.

Ristiriidat eri hallintotasojen välillä paisuivat. Maakunnan Sanxing-yrityksen edustajat eivät hyväksyneet oikeuden päätös-
tä, vaan myivät kaivoksen Wangeille. Tuolloin perheyri-tyksellä oli jo hankittuna sijoitus pääoma China Credit Trustin kautta.

Ilmeisesti kähmännän aikana Wang Pingyan astui jonkun varpaille, sillä hänet pidätettiin ja vangittiin toukokuussa 2012.
Wangille ei ole ollut hyötyä läheisistä suhteista maakuntatason viranomaisiin, sillä hän viruu yhä vangittuna ilman tuo-
miota tai edes syytettä.

Kyläalueen paikallisviranomaiset ovat kieltäytyneet antamasta lainhuudatusta kaivoksen siirtymisestä Wangien perhe-
ri-tykselle. Heidän mielestään vankilassa olevan Wangin pitäisi tehdä lainhuudatus henkilökohtaisesti.

Kaiken tämän seurauksena Wangien Shanxi Zhenfu -yritys ajautui maksukyvyttömyyteen vuonna 2012, ja yrityksen vel-
kakirjoihin sijoittaneiden riskit realisoituivat. Alkoi tiukka kädenvääntö siitä, kuka osapuolista korvaa lopullisille sijoitta-
jille heidän menettämänsä pääoman ja oletetun tuoton vai korvataanko kenellekään yhtään mitään.

Loppupeleissä nimettömänä pysynyt taho – ilmeisesti valtio – korvasi sijoittajille heidän menettämänsä pääoman, muttei
korkoja. Tällä kertaa siis noin 700 sijoittajaa, varjopankki Credit Trust ja jättipankki ICBC pääsivät pahimmasta pälkähästä.

Mutta miten olisi käynyt, jos valtio ei olisi sijoittajia ja pankkeja pelastanut? On tärkeää pohtia, kuten kansainvälinen rahoitus-
sala tekeekin, tämän pelastusoperaation kerrannaisvaikutuksia, vaikka kovin pitkälle meneviä johtopäätöksiä on
liian aikaista tehdä.

Tapauksessa tiivistyvät Kiinan hallintojärjestelmän ongelmat: hallinnollisten periaatteiden ja käytänteiden aiheuttamat
ristiriidat ja eri hallintotasojen taistelu. Niiden päälle tulevat vielä Kiinan markkinajärjestelmän ongelmat: läpinäkyvät-
tömyys ja oikeusjärjestelmän heikkous.

Näiden ongelmien yhdistelmä on tulenarka. Yksittäinen paikallisviranomaisen kiista voi pahimmillaan horjuttaa jätti-
pankin mainetta ja sitä kautta koko rahoitusjärjestelmän uskottavuutta.

menetetty tuotot, kun lainanottajat ajautuivat maksukyvyttömyyteen. Varjopankkien vastuunkantoa helpotti se, että korvattavat summat eivät olleet suuria.

Toisaalta alkuvuonna kävi ilmi, että valtio pelasti yksityiset sijoittajat ja suojasi varjopankki China Credit Trustin sekä jättipankki ICBC:n maineen Shanxin hiilikaivoksen tapauksessa, jossa oli kyseessä noin 400 miljoonan euron velat (ks. tarkemmin erillinen artikkeli edellisellä sivulla).

Talouden jatkaessa reilun seitsemän prosenttiyksikön kasvuvauhtia Pekingillä on vielä liikkumavaraa päätöksissään. Kiinan valtionvelka on vielä suhteellisen alhaisella 53 prosentin tasolla suhteessa bruttokansantuotteeseen. Esimerkiksi Japanissa vastaava luku on 240 prosenttia ja Kreikassa 160 prosenttia.

Jos alueiden velkataakan ja rahoitusjärjestelmän riskit lähtevät realisoitumaan, Peking voi siirtää roskalainat perustamiinsa roskapankkeihin ja äärimmäisessä tapauksessa pääomittaa pankkeja. Kaikki pelastustoimet lähettävät voimakkaan poliittisen viestin markkinoille – jos valtio tulee apuun, vanhat käytännöt voivat jatkua.

Peking antaa joidenkin kohteiden romahtaa varoitussena markkinoille

Ennen pelastusoperaatioita Pekingin on kuitenkin päätettävä, kuinka laajalle se turvaverkkon-
sa ulottaa. Pelastetaanko kaikki paikallishallinnon rahoitusalueet vai vain jotkut yksittäiset hankkeet? Pelastetaanko yksityisiä sijoittajia ja jos, niin missä määrin?

Peking tuskin katsoo laukeavia riskejä vierestä ja antaa markkinoiden korjata itse itsensä. Tällaiseen politiikkaa sisältyisivät kaikista suurimmat riskit. Tuoreessa muistissa on millaisen lumipallon amerikkalaisen investointipankin Lehman Brothersin kaatuminen laitto vuonna 2008 liikkeelle rahoitusmarkkinoilla ja koko globaalissa taloudessa.

On todennäköistä, että Peking valitsee huolella pelastettavat kohteet ja antaa joidenkin kohteiden romahtaa varoituksen äänenä markkinoille. Ratkaisevaa on, miten se pystyy rajaamaan romahduksista aiheutuvat kielteiset heijaste- ja kerrannaisvaikutukset.

Yhteenveto: Edessä arvaamattomia muutoksia

Kiinan menestystä ja talouskasvua tuottanut järjestelmä on kääntymässä itseään vastaan. Jos järjestelmä jatkaa toimintaansa muuttumattomana, se kääntyy väistämättä hallitsemattomiksi riskeiksi.

Riskien laukeamisella olisi globaalinen talouden kannalta tuhoisat vaikutukset. Maailmantalous ei kestäisi Kiinan talouskasvun äkillistä romahdusta.

Kansainväliset asiantuntijat seuraavat tiiviisti Pekingin ja Kiinan keskuspankin raha- ja talouspoliittisia päätöksiä.

Vielä Kiinalla on kaikki edellytykset onnistua talouden suunnanvaihdoksessa, mutta rakenteellisia ongelmia ja niihin liittyviä riskejä ei voida poistaa perinteisin talouspoliittisin keinoin.

Puolueen on puututtava ongelmallisiin rakenteisiin sisältä päin. Presidentti Xi'n on saatava kaikki hallintotasot toteuttamaan Pekingin linjauksia.

Ratkaisevaa on, millä tavalla ja miten avoimesti Peking käyttää Kansallisen turvallisuuden komissiota ja Kokonaisvaltaisten uudistusten keskeistä johtoryhmää. Työkalut on harkittava tarkkaan, jotta aluetasojen taloudellista dynamiikkaa ei vahingoiteta liikaa.

Koska isot laivat kääntyvät hitaasti, on todennäköistä, että sisäisten oikaisu-toimien ohella Pekingin tekee muita hallinnollisia uudistuksia. Paraikaa Kiinassa keskustellaan oikeuslaitoksen rahoitusjärjestelmän uudistamisesta.

Uudistuksen jälkeen oikeuslaitoksia rahoitettaisiin suoraan Pekingistä. Aluetason oikeuslaitosten itsenäisyys kasvaisi ja niillä olisi paremmat mahdollisuudet kamppailla muun muassa korruptiota ja ympäristörikoksia vastaan. Oikeuslaitoksista ei tulisi itsenäisiä, sillä tuomarinimitykset pysyisivät puolueen käsissä.

Vielä tärkeämpi muutos olisi budjetti- ja verotusjärjestelmän täysikäännös, joka siirtäisi paikallistasojen käyttöön nykyistä enemmän niiden keräämiä verotuloja. Se mahdollistaisi paikallistasollakin kestävällä pohjalla olevien talous-, yhteiskunta- ja ympäristöratkaisujen tekemisen.

Uusi budjettikäänne tarvitsisi tuekseen virkamiesten ja puolue toimijoiden palkitsemisjärjestelmän uudistuksen. Näiden toimien avulla tiao-kuai-järjestelmää voitaisiin muuttaa perustavanlaatuisesti ja niin, että koko hallinnon tavoitteeksi saataisiin Pekingin laajemmat talouspoliittiset tavoitteet.

Valitettavasti puoluejohtosta ei ole vielä kuultu avauksia näihin suuntiin.

Ulkopuolisten Kiina-arvioita hallitsee aivan liian usein ihailun ja ehkä etäisen pelonsekainen kritiikit-

Työkalut on harkittava tarkkaan, jotta aluetasojen taloudellista dynamiikkaa ei vahingoiteta

Tulevaisuudessakin politiikka ja liiketoiminta kietoutuvat Kiinassa yhteen

tömyys, tietynlainen kehityshuuman transsi. Kiinan yhteiskunnan ja talouden dynamiikkaa ei ymmärrettävä syvällisesti eikä nähdä kuinka kasvun taustalla oleva hallintorakenne on myös vääristänyt kansantalouden rakenteen.

Pitää muistaa, että menestyksessä piilee aina myös tuhon siemen, eikä Kiina ole tästä poikkeus. Menestys ruokkii ylimielisyyttä, joka lisää voitonvarmuuden sävyttämää muutosvastarintaa.

Järjestelmän rakenteiden ja käytäntöjen muuttaminen tulee väistämättä sisältämään yllättäviä, ennalta arvaamattomia karikoita. Onnistuessaan talouspoliittiset uudistukset vaikuttavat koko Kiinan hallinto- ja talouskehikon käytänteisiin.

Tämä merkitsee sitä, että Kiinassa toimivien yritysten kannattaa seurata tarkkaan maan poliittisen järjestelmän toimintaa: asiat pitää nähdä sisältäpäin. Nyt ja tulevaisuudessa politiikka ja liiketoiminta kietoutuvat Kiinassa erottamattomasti yhteen.

Kiinan markkinoilla ei voi menestyä kopioimalla omia aiempia tai muiden menestyksekkäitä strategioita. Kuten kuuluisa kiinalainen strategi Sunzi sanoi: ”Voittoisia taisteluita ei voi toistaa. Ne ottavat muotonsa loputtomasti muuttuvista olosuhteista.” Perusedellytys voitolle on itsensä ja vastapuolen perusteellinen tunteminen.

Lähteet

Credit Suisse (2014): ”Global Equity Strategy”, 12, Feb 2014.

Financial Times (2014): Chinese shadow banks face major test, <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/90fd764a-7e89-11e3-8642-00144feabdc0.html#axzz2sWTqsjEq>

Kiinan kansallinen tilintarkistusraportti alueveleista, http://money.163.com/13/1230/16/9HBT93IU00252G50_all.html

Kommunistisen puolueen ”Keskeisten kysymysten kokonaisvaltaisten uudistusten syventämisen” raportti, http://www.china.org.cn/china/third_plenary_session/2013-11/16/content_30620736.htm

Lang, Xianping (2012): Zhongguo jingji daole zui weixian de bianyuan, Dongfan chubanshe (Kiinan talous on suurimman kriisin reunalla).

Reuters (2014): China details \$3-trillion local public debt risk, <http://www.reuters.com/article/2014/01/27/us-china-economy-debt-idUSBREA0QOLA20140127>.

Sunzi (2005): Sodankäynnin taito. Suom. Matti Nojonen. Gaudeamus.

Tiao-kuai -hallintajärjestelmästä, http://www.nwp.cn/book/766_36257.shtml

Yang, Long (2004): Zhongguo guyu jingji fazhan de zhengzhi fenxi, Heilongjiang renmin chubanshe (Kiinan aluetason talouskehityksen poliittinen analyysi).

Zhou, Zhenchao (2009): Dangdai Zhongguo zhengfu ”tiaokuai-guanxi” yanjiu, Tianjin renminchubanshe (Nykyaikaisen Kiinan valtion tiao-kuai-suhteen tutkimus).

Muut kiinankieliset artikkelit:

<http://magazine.caixin.com/2014-01-24/100633069.html>

<http://opinion.caixin.com/2014-01-27/100634314.html>

http://finance.21cbh.com/2014/xintuo_218/1068104.html

<http://finance.sina.com.cn/money/forex/20140127/195018100568.shtml>

<http://www.infzm.com/economy.shtml>

http://www.ftchinese.com/story/001054711#adchannel=NP_Other_story_page

<http://www.ftchinese.com/story/001054454?full=y>

Muut hyödynnetyt sivustot:

Baidu <http://baike.baidu.com/>

Caijing.com.cn <http://www.caijing.com.cn/>

Caixin Online, <http://www.caixin.com/>

China Securities Journal <http://www.cs.com.cn/english/>

China Stakes <http://www.chinastakes.com/economy/>

The Economist <http://www.economist.com>

Financial Times <http://www.ft.com>

Global Times <http://www.globaltimes.cn/china/>

International Monetary Fund <http://www.imf.org>

Mail Online, <http://www.dailymail.co.uk>

The New York Times <http://www.nytimes.com/>

Reuters <http://www.reuters.com>

SINA <http://finance.sina.com.cn/>

Suomen Pankki <http://www.suomenpankki.fi/bofit/Pages/default.aspx>

Want ChinaTimes <http://www.wantchinatimes.com/>

Www.ce.cn <http://www.ce.cn/xwzx/>

Elinkeinoelämän Valtuuskunta

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA on vuonna 1974 perustettu elinkeinoelämän think tank, jonka tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä. EVA on Suomen merkittävin kohtaamispaikka ja verkosto elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajille. EVAlla on myös keskustelijan, haastajan ja unilukkarin rooli suomalaisessa yhteiskunnassa. Think tankille tyypillisesti EVAn tunnusmerkkejä ovat analyttisyys ja poleemisuus.

EVA selvittää ja arvioi yrityksille ja koko suomalaiselle yhteiskunnalle tärkeitä kehityssuuntia. Rajut ja nopeat kansainväliset muutokset asettavat koko yhteiskunnalle ja yritysten toiminnalle painavia vaatimuksia. EVAn tavoitteena on ajankohtaisen tiedon tuottaminen vallitsevista ilmiöistä sekä tuoreiden näkökulmien saattaminen yleiseen yhteiskunnalliseen keskusteluun. Suomen rooli kansainvälisessä toimintaympäristössä ja suomalaisten hyvinvoinnin ja kilpailukyvyn kehittäminen ovat keskeisiä kysymyksiä EVAn toiminnassa. Elinkeinoelämän omassa piirissä EVA pyrkii aikaansaamaan jatkuvaa keskustelua yritysten muutostarpeista.

Lisätietoja: www.eva.fi

Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVAn julkaisemat EVA analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat toimenpide-ehdotuksia. Analyysien kirjoittajat vastaavat esitetystä mielipiteistä, jotka eivät välttämättä edusta EVAn kantaa.

Analyysit ovat ladattavissa EVAn kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu)

ISSN 2342-0782 (PDF)